

**ПРОФ. Д-Р КРАСИМИРА МУТАФОВА:
ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ, КОЛЕГАТА И ПРИЯТЕЛЯТ**

Надежда Христова

PROF., PHD KRASIMIRA MUTAFOVA:
TEACHER, COLLEAGUE AND FRIEND

Nadezhda Hristova

Срещнахме се през тъй далечната вече 1989 г. и в началото на познанството ни едва ли сме подозирали, че то ще прерасне в едно, според клишето, издържало превратностите на времето приятелство. Вероятно първоначално отчасти ни сблизиха многото сходни обстоятелства: бяхме част от крехкото женско присъствие в катедра в Историческия факултет на Великотърновския университет, обединила историци – античници и медиевисти, археолози и етнологзи с утвърдени имена в гилдията, много от които наши учители; пред нас стояха предизвикателствата на научното израстване и на овладяването на преподавателската професия.

Дългогодишната ни съвместна работа с Красимира Мутафова ме направи свидетел на оформянето и налагането ѝ като авторитетен и обичан преподавател, останал в умовете и сърцата на много випуски възпитаници на нашата Алма матер. До днес вече стотици студенти от различни направления и специалности са „преминали“ през трудния исторически период на османското владичество, наставлявани и вдъхновявани от един забележителен педагог и изследовател. Широките ѝ научни интереси, обхващащи проблеми като отношенията между религиозните и етническите общности на Балканите, процеси и тенденции в демографското, етнодемографското, селищното и културното развитие на региони в българските земи под османска власт, структурата на българското общество през XV–XVII в., както и многобройните ѝ оригинални и авторитетни публикации, са здравата основа, върху която е изграден нейният професионализъм на преподавател, онова съчетание от увереност, ерудиция и вдъхновение, с което респектира, но и увлича студентите. На нейните лекции и семинарни занятия историци, археолози, етнологзи, балканисти, бъдещи преподаватели от педагогическите специалности „История и география“, „Български език и история“, „История и чужд език“, магистри от Историческия, Филологическия и Юридическия факултет, студенти от чужди университети, обучаващи се във Великотърновския университет по програма „Еразъм“ са направили първите си стъпки в овладяването на сложната материя, която моето поколение за краткост наричаше „османистика“, задълбочавали са познанията си, откривайки нови и интересни теми и проблеми,

учили са се на занаята на историка, придобивайки твърдата убеденост, че само добросъвестната, отговорна и професионална работа с изворите може да гарантира успех на изследователя в опитите му да се доближи максимално до историческата истина за дадена епоха.

Да предава на млади изследователи опита си на учен, представял и защитавал свои тези на десетки наши и международни научни форуми, е важен аспект от работата на Красимира Мутафова. Убедеността си, че мисията ни на преподаватели трябва да се реализира и чрез дългогодишна упорита работа с изявени студенти, тя демонстрира и като ръководител на научни и учебни проекти, в които винаги са включвани студенти от различни степени и специалности във Великотърновския университет. Тази убеденост е на път да превърне кръга от нейни магистри и докторанти в школа от специалисти, които на свой ред да дадат приноса си за проучването на епохата на османското владичество.

Вярвам, че у всички свои възпитаници – и у онези, изкушени от проблематиката на нейната научна специалност, и у другите, които просто са изучавали поредната историческа дисциплина, Красимира Мутафова е оставила трайна следа като лектор, педагог и учен. А за мен тя е колегата, с когото винаги можеш да споделиш и радостите, и трудностите, и горчивините от преподаването и научните дирения, и приятелят, който хладнокръвно, с разум, но и с искрено съпричастие ще ти даде най-добрия съвет и ще застане до теб, когато силно се нуждаеш от това.